Haapajärven Ylipään metsästysseura ry.
Hirvenmetsästyssääntö 11.8.2026

---

1. YLEISTÄ

1 §
Metsästyksen suunnittelussa ja toteutuksessa noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä, hyviä metsästystapoja ja metsästysseuran sääntöjä sekä naapuriseurojen kanssa tehtyjä sopimuksia. Metsästyksessä noudatetaan tasavertaisuusperiaatetta eli seurueen jäsenillä on yhtäläiset oikeudet ja velvollisuudet, ellei seuran säännöissä toisin määrätä. Passipaikat jaetaan tasapuolisesti periaatteella siten, että etuoikeutettuja passeja ei ole.

2 §
Seuran hirvenmetsästyssääntö käsitellään ja vahvistetaan seuran yleisessä kokouksessa.

3 §
Hirviseurueeseen uusien jäsenten liittymismaksut päätetään seuran yleisessä kokouksessa. Muut osallistumismaksut päätetään vuosittain hirvikokouksessa. Metsästysseura voi antaa hirviseurueelle velvoitteita, kuten varainhankintaa. Hirviseurueen taloudenpito ja omaisuus kuuluu metsästysseuralle.

2. METSÄSTYSMAAT JA YHTEISTOIMINTA

4 §
Seura voi kuulua hirvenmetsästyksen ns. yhteislupaan.

5 §
Sidosryhmäyhteistyötä hoitavat ja tarvittaessa pyyntilupa-asioista seuran puolesta neuvottelevat seuran puheenjohtaja ja metsästyksenjohtaja.

6 §
Peijaiset ovat yksi tapa kiittää metsästysmaiden vuokraajia seuran toimintamahdollisuuksista. Peijaistapahtumalla edistetään seuran ja maanomistajien sekä muiden sidosryhmien välistä yhteistoimintaa. Peijaiset pyritään järjestämään joka toinen vuosi, hirvilupien vähentyessä voidaan järjestelyväliä harventaa.

7 §
Maanomistajapaloja jaetaan joka toinen vuosi kiertoperiaatteella maanvuokraajille, jotka eivät osallistu seurueen hirvenmetsästykseen.

8 §
Metsästyksen aikana on kiinnitettävä huomiota kohteliaaseen käyttäytymiseen muita metsästäjiä ja muita alueella liikkuvia ihmisiä kohtaan. Maanomistajien maita kohtaan on osoitettava asiaan kuuluvaa kunnioitusta.

3. PYYNTILUVAT

9 §
Kaadettavaksi anottavien hirvien lukumäärä sopeutetaan alueen hirvikannan vuosituottoon, hirvitutkimuksen ja luvanmyöntäjän suosituksiin sekä maa- ja metsätalouden ja tieliikenteen vahinkomääriin.

10 §
Pyyntilupa-anomuksen tekemisestä vastaa seuran edellisvuoden hirviseurueen johto tai sen erikseen valtuuttamat jäsenet.

4. HIRVISEURUEEN MUODOSTAMINEN

11 §
Hirvenmetsästykseen osallistumaan oikeutettuja ovat kaikki seuran jäsenet.

12 §
Hirviseurueeseen liittyminen tapahtuu ilmoittautumalla vuosittain ennen pyyntikauden alkua pidettävässä hirvikokouksessa. Tähän tilaisuuteen tulee jokaisen seurueeseen aikovan saapua henkilökohtaisesti tai hyväksyttävän esteen sattuessa asiamiehen välityksellä. Tilaisuuteen tulee ottaa mukaan tarpeelliset asiakirjat. Seurueeseen ei hyväksytä pelkkiä aseettomia osallistujia.

13 §
Metsästykseen osallistuvalla tulee olla suoritettuna voimassa oleva ampumakoe ja tarvittavat maksut, jotka määritetään seuran yleisessä kokouksessa ja hirvikokouksessa. Suoritettuja maksuja ei palauteta, vaikka hirviä ei kaadeta täyttä myönnettyä lupamäärää.

14 §
Hirviseurueen jäsenten velvollisuudesta osallistua metsästykseen päätetään vuosittain hirvikokouksessa. Seurueen jäsenet ovat velvollisia osallistumaan myös metsästykseen liittyviin oheistoimintoihin.

Metsästykseen liittyviksi oheistoiminnoiksi näissä säännöissä luetaan mm. saaliinkäsittelyyn liittyvät toimet, välinehuolto, saaliinkäsittelypaikan ja metsästysmajan puhtaanapito ja hoito, passipaikkojen raivaus, hirvilavojen rakentaminen sekä peijaiset valmisteluineen.

15 §
Ampumataidon ylläpitämiseksi on jokaisen hirvijahtiin osallistuvan harjoiteltava vuosittain liikkuvaan hirvikuvioon ampumista 75 metrin matkalta. Harjoituskertoja tulee olla vähintään kaksi (2) kuuden (6) laukauksen sarjaa. Seurojen välisiin hirviammuntakilpailuihin osallistuminen korvaa harjoitusammunnat.

Jokaisen seurueen jäsenen on kohdistettava aseensa ennen pyyntiin osallistumista, hirvijohtajan valvonnassa. Kohdistus ammutaan hirvitauluun sadan metrin matkalta hyvää tukea käyttäen, kaksi

peräkkäistä laukausta tulee osua yhdeksikön renkaan sisään. Avotähtäimellä ja punapisteellä ampuville voidaan hyväksyä kahdeksikko-osumat.

16 §
Hirviseurue voi ottaa jahteihinsa metsästysvieraita. Päätöksen vieraiden ottamisesta voi tehdä seuran hallitus tai hirviseurue. Vierailta perittävistä maksuista ja saaliinjaosta päättää hirvikokous tai kiireellisissä tapauksissa hirvijohtajat. Jokainen seurueen jäsen ja metsästysvieras on velvollinen perehtymään tähän hirvenmetsästyssääntöön ja noudattamaan sitä. Lisäksi metsästäjän tulee noudattaa muita hirvikokouksen ja hirvijohtajan määräämiä ohjeita.

5. HIRVIKOKOUS

17 §
Hirviseurue järjestäytyy hirvikokouksessa, joka pidetään ennen hirven pyynnin aloittamista. Hirvikokouksesta on tiedotettava seuran jäseniä samalla tavalla, kuin muistakin metsästysseuran kokouksista.

18 §
Hirvikokouksessa on päätettävä kausikohtaisesti vähintään seuraavista asioista:

- Hirviseurueen jäsenistä päättäminen
- Metsästyksen johtaja ja varajohtajat sekä muut toimihenkilöt (esim. sihteeri, rahastonhoitaja, omariistavastaava, peijaisten vastuuhenkilö)
- Metsästyskauden aloittaminen ja jahtipäivät
- Jahtipäiviin osallistuminen ja muut velvoitteet
- Millä tavalla pyynnistä saa viestiä sosiaalisessa mediassa
- Miten toteutetaan mahdollinen vierasjahti
- Kuinka monta kaatoa per tilanne
- Toiminta eläimen haavoittuessa ja haavakkopyynnin toteutus
- Osallistuminen muuhun metsästykseen hirvenpyynnin aikana
- Koirien käyttö
- Jahtipäivistä päättäminen ja tiedottaminen kauden aikana
- Passipaikkojen jako
- Ampumaharjoittelu ja ampumataidon osoittaminen
- Lihaosuuksien jako, liharyhmät, maanomistajapalat ja myyntihirvet.

Päätökset hirvikokouksessa tehdään yksimielisesti tai määräenemmistöllä. Äänestystuloksen sattuessa tasan, kokouksen puheenjohtajan ääni ratkaisee.

19 §
Hirvikokouksessa voidaan päättää mahdollisista muista maksuista niiden lisäksi, mitä seuran yleisessä kokouksessa on hirvenpyyntiin liittyvistä maksuista päättänyt.

6. METSÄSTYKSEN JOHTAJA JA TOIMIHENKILÖT

20 §

Metsästyksen johtaja tai hänen poissa ollessaan vanhin varajohtajista, johtaa jahtia lain suomin oikeuksin (ML30§) ja seurueen yhdessä sopimien sääntöjen puitteissa. Metsästyksen johtajalla on oikeus antaa pyyntiin liittyviä käskyjä ja ohjeita seurueeseen kuuluville metsästäjille ja vieraille sekä toimihenkilöille. Metsästyksen johtaja on velvollinen kohtelemaan kaikkia metsästäjiä tasapuolisesti ja johtajan on pyydettäessä perusteltava päätöksensä.

Metsästyksen johtaja päättää jahtipäivien aloittamisen ja lopettamisen. Metsästyksen johtaja päättää jahtikauden lopettamisesta.

21 §
Metsästyksen johtajalla on oikeus keskeyttää jahtiin osallistuminen metsästäjältä, joka

- käyttäytyy selvästi riidanhaluisesti
- osallistuu jahtiin selvästi päihtyneenä tai huumavan aineen vaikutuksen alaisena
- muusta, erityisen painavasta syystä.

22 §
Metsästyksen johtajia ja muita toimihenkilöitä voidaan tarvittaessa vaihtaa kesken kauden seurueen enemmistön päätöksellä. Metsästyksen johtajista on tehtävä ilmoitus riistanhoitoyhdistykselle ennen johtajatehtävissä toimimista.

7. JAHTIPÄIVÄN TOTEUTUS

23 §
Jokainen jahtipäivä on aloitettava yhteisellä käskynantotilaisuudella, jossa käsketään vähintään

- mitä eläimiä metsästetään
- millä alueilla metsästetään
- toimivat johtajat ja ryhmäjako
- koirien käyttö
- passien jakaminen ja passeista toiseen siirtyminen
- toiminta mahdollisessa haavakkotilanteessa
- saaliin käsittely ja kuljetus
- muut tiedotettavat asiat
- turvallisuusohjeistus.

24 §
Jokaisen jahtiin osallistuvan on oltava läsnä aamuisessa käskynannossa. Poikkeustapauksissa luvan osallistumiseen antaa metsästyksen johtaja. Metsästäjät eivät saa poistua jahdista ilman metsästyksen johtajan lupaa.

25 §
Pentukoiran kouluttamista varten voidaan antaa erillinen ns. pentumaasto. Pentumaastosta voidaan ampua koiralle yksi hirvi, jonka jälkeen koira menettää pentumaasto-oikeutensa. Koiranohjaajan lisäksi metsästyksenjohtaja määrää mukaan varajohtajan ja tarvittaessa 1-2 muuta hirvimiestä. Maasto annetaan päiväksi kerrallaan.

26 §
Ampujan tulee aina seurata tarkkaan hirven käyttäytyminen siihen ammutun laukauksen jälkeen. Mikäli hirvi ei kaadu ampujan näkö- tai kuuloetäisyydelle, tämän tulee:

- ilmoittaa ennakolta sovitulla tavalla tilanteesta metsästyksenjohtajalle
- merkitä tarkoin ja selvästi oma paikkansa laukaisuhetkellä
- merkitä tarkoin ja selvästi hirven sijainti ampumishetkellä.

Mikäli metsästyksenjohtaja ei ole toisin määrännyt, ampuja saa seurata haavoitetun hirven jälkiä, ne merkiten ja sotkematta, enintään 150 metriä. Ammutun hirven jäljille lähteminen on aina ilmoitettava naapuripasseille.

8. KAATO, KAATAJAN MÄÄRÄMINEN JA SAALIN JAKO

27 §
Metsästyskaudella suoritetut kaadot ja tehdyt havainnot kirjataan sähköiseen OmaRiista-järjestelmään, jossa ne ovat riistaviranomaisten ja metsästysseuran toimihenkilöiden käytössä.

28 §
Tulkintatilanteissa hirven kaatajaksi nimetään henkilö, joka on todennäköisimmin ampunut siihen ensimmäisenä osuman, joka johtaa hirven saaliiksi saantiin. Epäselvässä tapauksessa kaatajan nimeämisen tekee metsästyksenjohtaja kuultuaan kaikkia tapahtuman osapuolia.

29 §
Kaadetun hirven nahka, pää mahdollisine sarvineen ja syötävät sisäelimet kuuluvat metsästysperinteiden mukaisesti hirvenkaatajalle. Jos kaataja on ampunut syksyn aikana useita hirviä, tulee hänen luovuttaa osa sisäelimistä niille metsästäjille, joiden kohdalle ei kaatoa ole sattunut. Hirvennahka jää seurueen omistukseen, jos ampuja ei välittömästi halua sitä itselleen ottaa.

30 §
Lihanjakoa varten muodostetaan lihanjakoryhmät, saalis jaetaan ryhmille koko ruhona tai puolikkaana pitkittäin halkaistuna. Jakoryhmille tuleva lihaosuus punnitaan ja tasaus tapahtuu pyyntikauden lopussa. Vasat jaetaan siten, että ampuja saa puolet ampumastaan vasasta ja toinen puoli menee jakoon toisille metsästäjille. Ampujan puolikas on ns. huonompi puoli vasasta. Lihanjakoryhmät ja lihanjaon suunnittelee hirvijohtaja, hirvikokouksen linjaamalla tavalla.

9. ERIMIELISYYDET JA RIKKOMUKSET

31 §
Metsästyksenjohtaja ilmoittaa metsästyksen yhteydessä tapahtuneista metsästyslainsäädännön rikkomisista viranomaisille. Mahdolliset seuran sääntöjen, hyvien metsästystapojen, metsästyksen johtajan käskyjen tai toimihenkilöiden ohjeiden rikkomiset selvitetään metsästyksen johtajan toimesta välittömästi. Selvittämiseen ei osallistu jahtipäivänä poissa olevat metsästäjät.

32 §
Rikkomuksista seurueen jäsenille määrättävien seuraamusten tulee olla perusteltuja ja kohtuullisia.

33 §
Jäsentä voidaan rangaista:

- jos ampuu ohilaukauksen hyvissä olosuhteissa oikealta matkalta, seuraa kaksi (2) aseen kohdistuslaukausta
- jos ampuu ohilaukauksen ylipitkältä matkalta tai risukkoon tai muutoin huonoissa olosuhteissa, seuraa kaksi (2) aseetonta pyyntipäivää
- haavoittaa hirven edellisen kohdan tilanteessa, seuraa kolme (3) aseetonta pyyntipäivää.

Aseettomiin pyyntipäiviin liittyy työvelvoite hirvijohtajan määräämällä tavalla. Aseettomia pyyntipäiviä voi yhtäjaksoisesti olla enintään neljä. Päätöksen mahdollisesta rankaisemisesta tekee hirvijohtaja, kuultuaan kaikkia asianosaisia ja mahdollisia todistajia. Rangaistus saatetaan seurueen tietoon, mutta siitä ei tiedoteta seurueen ulkopuolisille.

34 §
Metsästyksen johtaja tai muu toimihenkilö voidaan erottaa tehtävistään kesken kauden hirviseurueen enemmistöpäätöksellä, Erottamispäätöksen tekee paikalla oleva hirviseurue 2/3 enemmistöpäätöksenä, suljetussa lippuäänestyksessä. Äänestyksestä on ilmoitettava seurueelle edellisenä päivänä. Erottaminen saatetaan seurueen ja metsästysseuran hallituksen tietoon viipymättä.

35 §
Jäsen voidaan erottaa hirviseurueesta määräajaksi tai koko pyyntikaudeksi jos hän:

- tahallisesti metsästää lupaehtojen vastaisesti
- ei noudata metsästyksenjohtajan toimivaltansa puitteissa antamia käskyjä tai kieltoja
- jättää tarkoituksellisesti noudattamatta turvallisuudesta annettuja ohjeita
- vahingoittaa seuran toimintaa huomattavasti käytöksellään tai toiminnallaan
- vahingoittaa seurueen mainetta esim. negatiivisilla some-kirjoituksilla
- osallistuu jahtiin päihtyneenä.

Erottamispäätöksen tekee paikalla oleva hirviseurue 2/3 enemmistöpäätöksenä, suljetussa lippuäänestyksessä. Äänestyksestä on ilmoitettava seurueelle edellisenä päivänä. Erottaminen saatetaan seurueen ja metsästysseuran hallituksen tietoon viipymättä. Erottamisesta saa tiedottaa ulkopuolisia vain metsästysseuran hallituksen toimesta.

Mikäli jäsen erotetaan seurueesta ennen lihaosuuksien jakoa, jäsen menettää lihaosuutensa ja hänelle palautetaan lihaosuusmaksu. Muita suoritettuja maksuja ei palauteta erotetulle jäsenelle.

36 §
Jäsenellä on oikeus erota seurueesta ilmoittamalla siitä metsästyksen johtajalle. Mikäli jäsen eroaa seurueesta ennen lihaosuuksien jakoa, jäsen menettää lihaosuutensa ja hänelle palautetaan lihaosuusmaksu. Muita suoritettuja maksuja ei palauteta eronneelle jäsenelle.

Epäselvät tapaukset on saatettava metsästysseuran hallituksen tietoon, joka tekee tarvittavat päätökset asian ratkaisemiseksi.